

**ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ
ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΑΙ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ.**

ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

**ΣΤΗΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΣΥΣΚΕΨΗ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΒΙΟΤΕΧΝΕΣ - ΕΜΠΟΡΟΥΣ**

ΑΘΗΝΑ, 12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1997

Αγαπητοί φίλοι και φίλες,
Συντρόφισσες, σύντροφοι,

Είναι ιδιαίτερη η χαρά που βρίσκομαι σήμερα μαζί με σας, τα στελέχη του χώρου των Εμπόρων, Βιοτεχνών, Επαγγελματιών και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων απ' όλη την Ελλάδα. Άλλωστε, δεν είναι η πρώτη φορά που συναντιόμαστε και ανταλλάσσουμε απόψεις. Είναι γνωστό ότι από παλιά υπήρξα τακτικός συνομιλητής με πολλούς από σας και με κάποιους συνεργαστήκαμε στενά για την προώθηση θεμάτων που αφορούν το χώρο.

Πριν από λίγα χρόνια, σε ανάλογη εκδήλωση, ως αρμόδιος τότε υπουργός Βιομηχανίας και Εμπορίου, είχα την ευκαιρία να σας παρουσιάσω τους προβληματισμούς και τις απόψεις μου για τις εξελίξεις στη διεθνή οικονομία και για τις επιπτώσεις των εξελίξεων αυτών.

Οι απόψεις μου εκείνες επιβεβαιώθηκαν σε μεγάλο βαθμό. Καθημερινά όλοι γινόμαστε μάρτυρες σημαντικότερων αλλαγών, που πραγματοποιούνται με μεγάλη ταχύτητα και επηρεάζουν όλους τους τομείς της ζωής μας. Η πραγματικότητα διαφέρει πάρα πολύ απ' αυτά που γνωρίζαμε μέχρι πριν από μερικά χρόνια. Οι αγορές χρήματος και κεφαλαίων έχουν παγκοσμιοποιηθεί, οι χρηματικές συναλλαγές με οποιοδήποτε σημείο της γης ολοκληρώνονται ανά πάσα στιγμή σε ελάχιστα λεπτά. Αλλά στο ίδιο επίπεδο έχουν φθάσει και οι εξελίξεις στις αγορές των προϊόντων και των υπηρεσιών, όπου, χάρη στο ηλεκτρονικό εμπόριο και τα διάφορα δίκτυα, πραγματοποιούνται παραγγελίες και διακανονίζονται συναλλαγές για οποιοδήποτε προϊόν ή υπηρεσία όλο το 24ωρο. Η απόσταση και ο χρόνος έχουν ελαχιστοποιηθεί. Οδηγούμαστε σε νέες καταστάσεις, αντιμετωπίζουμε καινούργιες προκλήσεις.

Σ' αυτό το νέο πλαίσιο που δημιουργήθηκε, η Ελλάδα για πρώτη φορά αναμετράται με τόσες ιστορικές προκλήσεις και ευκαιρίες. Για να ανταποκριθεί σ' αυτές, η χώρα μας πρέπει να επιτύχει σε τέσσερις στρατηγικούς στόχους, που διατυπώσαμε ως κυβέρνηση και κόμμα από την πρώτη στιγμή. Αυτοί είναι:

Πρώτος στόχος: Η επιτάχυνση του εκσυγχρονισμού και η ταχύρυθμη ανάπτυξη της οικονομίας.

Δεύτερος στόχος: Η οικοδόμηση ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους.

Τρίτος στόχος: Η εξασφάλιση πρωταγωνιστικού ρόλου για την Ελλάδα, στο νέο γεωπολιτικό περιβάλλον, που διαμορφώνεται στα Βαλκάνια και τη Μεσόγειο.

Τέταρτος στόχος: Η ισότιμη και δυναμική συμμετοχή της χώρας στην εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Γνωρίζουμε πολύ καλά, ότι η επιτυχία σ' αυτούς τους στόχους αποτελεί την προϋπόθεση για μια Ελλάδα ισχυρή, για μια Ελλάδα με φωνή και κύρος, για μια Ελλάδα της ευημερίας και της δημιουργίας.

Έχει περάσει ένας χρόνος από τις εκλογές του 1996. Στο διάστημα αυτό προχωρήσαμε αποφασιστικά. Προχωρήσαμε με σχέδιο και όραμα, με συγκεκριμένα μέτρα και στόχους.

Η προσπάθεια αυτή έχει ήδη φέρει σημαντικά ορατά και θετικά αποτελέσματα. Η επιτυχία της οικονομικής πολιτικής μας, όπως την εγκαινιάσαμε το 1993 και την προσδιορίσαμε ειδικότερα από το 1996, αναγνωρίζεται από όλους, αναγνωρίζεται πια διεθνώς.

Επιτύχαμε, πριν απ' όλα την αναγκαία δημοσιονομική πειθαρχία, που εξυγιαίνει την οικονομία στο σύνολό της, αλλά και επιτυγχάνει τη σύγκλισή μας με τις άλλες ανεπτυγμένες χώρες.

Μειώσαμε το έλλειμμα του κρατικού τομέα, ως ποσοστό του ΑΕΠ, κατά δέκα εκατοστιαίες μονάδες. Ο πληθωρισμός υποχώρησε από το 14,4% το 1993 σε 4,9% τον περασμένο μήνα. Πρόκειται για ένα εξαιρετικά σημαντικό αποτέλεσμα, που σίγουρα δεν πρέπει να μας εφησυχάσει. Έχουμε μπροστά μας τον στόχο του περιορισμού του πληθωρισμού στο 2% το 1999, που αποτελεί μείζον θέμα για την οικονομική πολιτική που ακολουθούμε.

Κερδίσαμε την μάχη της σταθεροποίησης και ταυτοχρόνως επιταχύναμε την ανάπτυξη. Από -1% ρυθμό ανάπτυξης που κληρονομήσαμε το 1993, περάσαμε στο 2,6% το 1996 και σε 3,5% το 1997.

Πρέπει σ' αυτό το σημείο να τονιστούν ξεχωριστά δύο χαρακτηριστικά της προσπάθειάς μας:

Πρώτον: Ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας που αναφέρθηκε, είναι γι' αυτή την περίοδο σημαντικά υψηλότερος του αντίστοιχου μέσου ρυθμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το στοιχείο αυτό αποτελεί στοιχείο αποτελεσματικότητας, στοιχείο δυναμισμού, στοιχείο που προσδίδει κύρος στη χώρα και δημιουργεί νέες δυνατότητες.

Δεύτερον: Η οικονομική επιτυχία δεν συνοδεύτηκε με εξάπλωση της κοινωνικής δυστυχίας, αλλά με ευδιάκριτα τα στοιχεία της κοινωνικής πολιτικής, του ενδιαφέροντός μας για τους μισθωτούς, αλλά και ιδιαίτερα για τις κοινωνικά ευαίσθητες κατηγορίες.

Γιατί εμείς δεν θέλαμε να βελτιώσουμε γενικά κάποιους δείκτες, κάποιους αριθμούς. Θέλουμε να βελτιώσουμε τη ζωή των πολιτών, την ζωή όλων μας. Σε καμία χώρα της Ευρώπης δεν είχαμε αυτή την περίοδο όπως στην Ελλάδα ουσιαστική βελτίωση των πραγματικών μισθών. Αυτό το γνωρίζουν όλοι. Αυτό δίνει το στίγμα της πολιτικής μας.

Συγχρόνως, καταφέραμε να δημιουργήσουμε σταθερό πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον και να εμπεδώσουμε διεθνές κλίμα εμπιστοσύνης απέναντι στην πολιτική που ακολουθούμε και στις προοπτικές της οικονομίας μας. Κερδίσαμε το σεβασμό και την αξιοπιστία στον διεθνή χώρο. Αποτέλεσμα: ένα θεαματικό άλμα των επενδυτικών προσπαθειών, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

Όμως, αυτά τα πρώτα θετικά αποτελέσματα δεν πρέπει να μας οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι μπορούμε να σταματήσουμε εδώ. Υπάρχει ακόμα μπροστά μας πολύς δρόμος, που πρέπει να τον διανύσουμε σε πολύ λίγο

χρόνο. Πιστεύω ότι κανένας μας δεν επιθυμεί να σταματήσουμε εδώ, λίγο πριν από τους τελικούς στόχους, να μείνουμε έξω από τις εξελίξεις, να μπει η Ελλάδα στη γωνία. Πιστεύω ότι όλοι συμφωνούμε πως είναι ανάγκη να συνεχίσουμε με την ίδια ένταση τις προσπάθειές μας για ισότιμη ένταξη στην Ε.Ε., για ισχυροποίηση της οικονομίας μας, για ευημερία όλων των πολιτών.

Η προσπάθεια που οφείλουμε να κάνουμε ως χώρα, ως κοινωνία και ως πολίτες δεν είναι υπόθεση ασφαλώς μιας κυβέρνησης. Είναι υπόθεση όλων μας. Είναι υπόθεση και δική σας.

Εσείς μπορείτε και πρέπει, να διαδραματίσετε ένα καθοριστικό ρόλο. Οφείλετε να συμβάλετε με τις προσπάθειές σας, τις ιδέες και τις πρωτοβουλίες σας στον αγώνα που κάνουμε. Άλλωστε, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. από την ίδρυσή του μέχρι και σήμερα είχε σαφείς σχέσεις αντιπροσώπευσης με τα μεσαία στρώματα. Έδειξε πάντα ιδιαίτερο ενδιαφέρον και φροντίδα για τον εξαιρετικά σημαντικό χώρο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Αναγνώριζε και αναγνωρίζει πάντα την μεγάλη συμβολή τους στην παραγωγή και την απασχόληση στην Ελλάδα.

Αυτή την συμβολή θέλουμε και τώρα. Για να ανοίξουμε μια νέα σελίδα για την πορεία της χώρας μας. Για να μπει σε μια νέα δυναμική πορεία ανάπτυξης η ελληνική οικονομία.

Είναι σαφές ότι η δράση μας δεν εξαντλείται στην άσκηση μακροοικονομικής πολιτικής. Αποτελεί εξίσου σημαντική προτεραιότητα για τη κυβέρνησή μας η υλοποίηση μιας νέας αναπτυξιακής στρατηγικής και η αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων στο χώρο της παραγωγής.

Λίγο πριν, στην αρχή της ομιλίας μου, αναφέρθηκα στις μεγάλες αλλαγές που χαρακτηρίζουν την εποχή μας, και ιδιαίτερα στη διεθνοποίηση της αγοράς και την τεχνολογική επανάσταση. Οι εξελίξεις αυτές οδηγούν στην αποδυνάμωση των κλασικών μέσων για την άσκηση οικονομικής πολιτικής, αφού τα οικονομικά σύνορα έχουν ήδη καταργηθεί και οι εθνικές οικονομίες ενσωματώνονται όλο και περισσότερο στην παγκόσμια οικονομία. Οι δυνατότητες για άσκηση προστατευτικών πολιτικών υπέρ της εθνικής παραγωγής ατονούν κάθε μέρα και πιο πολύ, ενώ παράλληλα ο ανταγωνισμός γίνεται όλο και πιο έντονος, πιο απαιτητικός.

Ουσιαστικά, μια χώρα δεν έχει άλλη επιλογή από το να προσπαθήσει να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά της. Με τα νέα δεδομένα όμως, η ανταγωνιστικότητα δεν εξαρτάται μόνο από το χαμηλό κόστος των προϊόντων ή των υπηρεσιών, ούτε μόνο από την καλύτερη ποιότητά τους. Συνδέεται άμεσα με την ύπαρξη των κατάλληλων υποδομών, με τη βελτίωση του παραγωγικού περιβάλλοντος, με τη στρατηγική πρόσβασης στις αγορές.

Οι εξελίξεις αυτές σκιαγραφούν και τις νέες προτεραιότητες στις οποίες επικεντρώνεται στο εξής η προσπάθεια του κράτους. Το κράτος - στρατηγείο με καθοριστικό ρόλο στις υποδομές, στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, στην εξασφάλιση της κοινωνικής ευημερίας και της πολιτικής σταθερότητας. Αλλά και το κράτος-συνεργάτης των επιχειρήσεων, για

αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των ευκαιριών που δίνονται, για αποτελεσματικότερη διείσδυση σε νέους χώρους, για αύξηση του εθνικού προϊόντος και περιορισμό των κινδύνων.

Είναι γνωστό σε όλους σας ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ., αναγνωρίζοντας έμπρακτα τον σημαντικότερο ρόλο που παίζουν οι ΜΜΕ στην ανάπτυξη της χώρας και στην απασχόληση, θεώρησε πάντοτε την ενίσχυσή τους ιδιαίτερο στοιχείο της πολιτικής του. Ωστόσο, με τις τεράστιες αλλαγές που συντελούνται, η επιτυχία της πολιτικής μας για τις ΜΜΕ εξαρτάται από την προσαρμογή της σε νέα δεδομένα.

Για την κυβέρνησή μας, η επιβίωση και η δυναμική ανάπτυξη της ΜΜΕ βρίσκεται στην ενίσχυση της ικανότητάς της να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό, και όχι στην αδιέξοδη στήριξή της με τεχνητούς τρόπους. Αυτό συνεπάγεται να μετατοπιστεί η έμφαση της πολιτικής μας σε νέα πεδία.

Για μας, το μέλλον των ΜΜΕ βρίσκεται σε νέες κατευθύνσεις, στην παραγωγή προϊόντων ποιότητας, στην παραγωγή επώνυμων προϊόντων, που εξασφαλίζουν πρόσβαση σε ειδικά σημεία, ειδικές περιοχές της αγοράς. Η μικρή και μεσαία επιχείρηση που θα μπορέσει να επικρατήσει στην αγορά και να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό, τόσο διεθνώς όσο και στο εσωτερικό της χώρας μας, είναι εκείνη που θα διαθέτει τεχνολογικό εξοπλισμό και εξειδικευμένο προσωπικό, θα παράγει διαφοροποιημένα προϊόντα υψηλής ποιότητας και υψηλού σχεδιασμού.

Στο διεθνοποιημένο περιβάλλον όπου ζούμε, ένα προϊόν είναι ανταγωνιστικό όταν καταφέρνει να ανακαλύψει και να ικανοποιήσει τις ανάγκες των αγορών και των πελατών στους οποίους απευθύνεται. Επομένως:

- Δεν είναι αρκετό να παράγουμε φθηνά προϊόντα, όταν δεν καλύπτουν ανάγκες πελατών.
- Δεν είναι αρκετό να μειώνουμε το κόστος παραγωγής, αν δεν είμαστε σε θέση να ξέρουμε σε ποιούς πελάτες απευθύνεται το συγκεκριμένο προϊόν.
- Δεν είναι αρκετό να έχουμε πολλά προϊόντα, όταν δεν έχουμε οργανωμένα δίκτυα για τη διανομή τους.
- Δεν είναι αρκετό να έχουμε ποιοτικά προϊόντα, αν αυτά δεν συσκευάζονται σωστά, και συνεπώς δεν μπορούν διατεθούν σωστά.
- Δεν μπορούμε να είμαστε ανταγωνιστικοί, αν δεν έχουμε συνολικό σχέδιο ανάπτυξης μόνιμων και σταθερών δεσμών μεταξύ επιχειρήσεων και πελατών, μεταξύ επιχειρήσεων και προμηθευτών.

Με την πολιτική μας πετύχαμε να μειώσουμε σημαντικά το κόστος του χρήματος και τη δυνατότητα πρόσβασης των επιχειρήσεων σε φθηνούς χρηματοδοτικούς πόρους. Δώσαμε έτσι σημαντική ανάσα στο χώρο της παραγωγής.

Η πολιτική που ακολουθούμε, και που βασικό στόχο της έχει να αντιμετωπίσει τα διαρθρωτικά προβλήματα των ΜΜΕ και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά τους, αρθρώνεται σε τρεις άξονες:

- Την αύξηση του μέσου μεγέθους των επιχειρήσεων, με τη δημιουργία δικτύων, με συνεργασίες, με κοινές προμήθειες, με κοινή προώθηση πωλήσεων.
- Τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων, με σύγχρονο παραγωγικό εξοπλισμό, με μεταφορά τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, με ενίσχυση για καινοτομικά και επώνυμα προϊόντα.
- Τη βελτίωση της εξωστρέφειας στους τομείς των πωλήσεων και της προμήθειας πρώτων υλών, τις συνδέσεις με τα δίκτυα πληροφοριών, τη βελτίωση της διοίκησης των επιχειρήσεων.

Με τη πολιτική αυτή διαμορφώνουμε το πλαίσιο στο οποίο θα βασιστούν οι επιχειρήσεις για να επεκτείνουν οι ίδιες τις δραστηριότητές τους. Η βασική ευθύνη για την αντιμετώπιση του νέου ανταγωνιστικού περιβάλλοντος ανήκει στις ίδιες τις επιχειρήσεις.

Σήμερα, διανύουμε ακόμα περίοδο πολιτικής δημοσιονομικής εξυγίανσης και καταπολέμησης του πληθωρισμού. Η ΜΜΕ θα ωφεληθεί σημαντικά από την επίτευξη των στόχων της σταθεροποίησης και τη συμμετοχή της χώρας στο κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα. Σε μια περίοδο όπου οι μισθωτοί εργαζόμενοι συμβάλλουν σημαντικά στη δημοσιονομική εξυγίανση, οι ΜΜΕ, όπως και κάθε άλλη κοινωνική ομάδα, πρέπει να δείξουν ανάλογη αυτοσυγκράτηση συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη των μεγάλων στόχων που έχουμε θέσει για τη χώρα. Οι θυσίες, όπως και τα οφέλη, δεν πρέπει να είναι άνισα κατανομημένα. Θέλουμε -και πρέπει όλοι να θέλουν- να διατηρήσουμε τα χαρακτηριστικά της ισομετρίας και της αλληλεγγύης στη κοινωνία μας και στην πολιτική μας. Τα χαρακτηριστικά αυτά αποτελούν προϋπόθεση για την επιτυχία της πολιτικής μας και την πρόοδο.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. πάνω από 20 χρόνια, πορεύεται μαζί σας στο δύσκολο αγώνα για την αναβάθμιση, την ενίσχυση και την θεσμική ολοκλήρωση των Επιμελητηρίων σ' όλη τη χώρα.

Όλα αυτά τα χρόνια δώσαμε μαζί σκληρούς, επίπονους και επίμονους αγώνες για την ανάπτυξη Επιμελητηρίων στην υπηρεσία των παραγωγικών δυνάμεων της χώρας.

Από κλειστά φέουδα κάποιων ολίγων, επιχειρήσαμε και ως ένα βαθμό καταφέραμε, να εμπεδώσουμε νέες αντιλήψεις για το ρόλο του επιμελητηριακού θεσμού.

Η εμπέδωση της οικονομικής τους αυτοδυναμίας, η υποχρέωση εγγραφής όλων σ' αυτά, η κατοχύρωση της διοικητικής τους αυτοτέλειας ως ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα είναι δικό μας έργο.

Ωστόσο, ο δρόμος της αναβάθμισης και του ριζικού εκσυγχρονισμού όλων των Επιμελητηρίων της χώρας απαιτεί και νέες προσπάθειες και πρωτοβουλίες.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και η κυβέρνησή μας ερμηνεύοντας τη βούληση όλων των παραγωγικών δυνάμεων του τόπου είναι αποφασισμένη να συνδράμει και να συνεργαστεί με τις ηγεσίες όλων των Επιμελητηρίων που θα προκύψουν από τις προσεχείς εκλογές.

Στις επερχόμενες εκλογές ως Κόμμα δεν στοχεύουμε να προσμετρήσουμε εκλογικά ποσοστά, κάτι τέτοιο θα ήταν αντίθετο με τη βασική μας αρχή για την μη κομματικοποίηση των Επιμελητηρίων.

Πρωταρχικό μέλημά μας και κύρια φροντίδα όλων των δυνάμεών μας είναι να ενισχυθεί το κύρος και η δημιουργική δυνατότητα όλων των Επιμελητηρίων της χώρας.

Τα Επιμελητήρια θα πρέπει να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις αρμοδιότητές τους:

- Να καταγράφουν τις ανάγκες των μελών τους και να ενημερώνουν τα όργανα της πολιτείας γι' αυτές.
- Να επισημαίνουν νέες ευκαιρίες επιχειρηματικής δράσης και να ενημερώνουν σχετικά τα μέλη τους.
- Να γνωμοδοτούν τεκμηριωμένα για θέματα που εμπίπτουν στις δραστηριότητες του παραγωγικού τους χώρου.
- Να εκπονούν στρατηγικά σχέδια, για κλάδους ή/και ομάδες επιχειρήσεων, τα οποία να λαμβάνουν υπόψη τους τη συνολική πορεία και τις ευκαιρίες που υπάρχουν διεθνώς.
- Να παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες στα μέλη τους.
- να συντονίζουν τις δράσεις των μελών τους στα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης των εργαζομένων στις ΜΜΕ.
- Ειδικότερα όσον αφορά στα επιμελητήρια των παραμεθόριων περιοχών, θα πρέπει αυτά να χαράξουν πολιτική προσέγγισης και να αναλάβουν πρωτοβουλίες για τη σύναψη σχέσεων με αντίστοιχους φορείς των γειτονικών χωρών. Θα πρέπει να κάνουν χρήση των δυνατοτήτων που τους παρέχονται από την υλοποίηση προγραμμάτων της Ε.Ε., και να διευκολύνουν έτσι την οικονομική παρουσία των επιχειρήσεων-μελών τους στις χώρες αυτές.

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που υπάρχει, τα επιμελητήρια αποτελούν επίσημο σύμβουλο της πολιτείας για τα θέματα του παραγωγικού χώρου που εκπροσωπούν. Κατά συνέπεια, η ανάγκη για συνεργασία και συνεχείς διαβουλεύσεις είναι αυτονόητη.

Μπροστά μας υπάρχει ένα θεματολόγιο που αφορά στις εσωτερικές και τις εξωτερικές συνθήκες διαμόρφωσης σύγχρονου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, στο οποίο θα εστιαστεί η κοινή προσπάθεια κυβέρνησης και επιμελητηρίων.

Οι παράμετροι που θα καθορίσουν τη μελλοντική βιωσιμότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αφορούν:

- Την ανάπτυξη δικτύων οργανωμένων χώρων επαγγελματικών δραστηριοτήτων, με τη μορφή των ΒΙΟΠΑ ή ΒΕΠΕ, ώστε οι επιχειρήσεις να αποκτήσουν σταθερή βάση επιχειρηματικής δράσης και να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία τους. Ήδη κατατέθηκε και πρόκειται να συζητηθεί στη Βουλή το σχετικό σχέδιο νόμου, ενώ σημαντικές παρεμβάσεις στο θέμα αυτό γίνονται με δράσεις που έχουν ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας,
- Τη βελτίωση των χρηματοοικονομικών δυνατοτήτων των ΜΜΕ, ώστε να ξεπεραστούν τα χρηματοπιστωτικά προβλήματα που αυτές αντιμετωπίζουν. Τα επιμελητήρια θα πρέπει να κινηθούν δραστήρια τόσο για τη διάδοση νέων μορφών χρηματοδότησης (εταιρείες αμοιβαίων εγγυήσεων, πιστωτικοί συνεταιρισμοί, διεύρυνση θεσμών factoring και leasing), όσο και για την παρακολούθηση των πρωτοβουλιών της ΕΕ ως προς τη δημιουργία ευέλικτων μορφών χρηματοδότησης.
- Την αύξηση του μεγέθους της ΜΜΕ, μέσω της ανάπτυξης δικτύων και συνεργασιών. Μεγάλος δρόμος θα πρέπει να διανυθεί ώστε να αλλάξει η κουλτούρα του μικροανταγωνισμού μεταξύ μικρών ΜΜΕ και να διαμορφωθούν οι συνθήκες συνεργασίας μεταξύ ομοειδών επιχειρήσεων. Από την πλευρά της η κυβέρνηση, προκειμένου να υλοποιηθούν αποτελεσματικά τα μέτρα που εφαρμόζει, προχώρησε στη σύσταση και λειτουργία Συντονιστικού Διευπουργικού Οργάνου, ικανοποιώντας μ' αυτόν τον τρόπο και το αίτημα για συντονισμό των πολιτικών και των δράσεων που αφορούν το χώρο των μικρομεσαίων. Παρασχέθηκαν κίνητρα για συγχώνευση και υιοθετήθηκαν θεσμοί που ενθαρρύνουν τις συνεργασίες, όπως είναι το ηλεκτρονικό εμπόριο και τα δίκτυα (clusters), ενώ δόθηκε επίσης η δυνατότητα υποβολής προτάσεων στα διάφορα προγράμματα από ομάδες επιχειρήσεων. Υπενθυμίζω ότι πρόσφατα προκηρύχθηκαν πέντε προγράμματα ειδικών δράσεων στήριξης των ΜΜΕ, συνολικού ύψους 100 δισ. και ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες επιλογής της δράσης που αναφέρεται στα δίκτυα (δέσμες-clusters) των επιχειρήσεων.
- Την ανάπτυξη συγκεκριμένης στρατηγικής ως προς την εξαγωγική δραστηριότητα των ΜΜΕ. Έχουμε πάρει πρωτοβουλίες για ολοκληρωμένα σχέδια χωροθέτησης ζωνών ελεύθερων συναλλαγών, για τη δημιουργία υποδομών σχετικών με τις μεταφορές των προϊόντων των ΜΜΕ, για ασφάλιση των εξαγωγικών πιστώσεων.
- Την επανατοποθέτηση σε υγιή και λειτουργική βάση των ζητημάτων που συνδέονται με την διάθεση προϊόντων σε εσωτερικές και εξωτερικές αγορές.

Η πρότασή μας έχει δύο άξονες αναφοράς:

- ⇒ Πρώτον, υπάρχει δεδομένη πολιτική βούληση για νομοθετική υποστήριξη του υγιούς ανταγωνισμού. Ολοκληρώνεται σύντομα η επεξεργασία σχεδίου νόμου, με το οποίο επιδιώκεται η προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού από περιοριστικές πρακτικές που τον αναιρούν ή τον νοθεύουν. Πιστεύουμε ότι με τις ρυθμίσεις που υιοθετούμε αντιμετωπίζονται όλες εκείνες οι πρακτικές που αντιστρατεύονται την ηθική και λογική του εμπορίου και εξασφαλίζονται συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ κλάδων, δραστηριοτήτων και επιχειρήσεων.
 - ⇒ Δεύτερον, οι ΜΜΕ θα πρέπει να κινηθούν με πολύ γρήγορους ρυθμούς για την αξιοποίηση καναλιών διανομής, νέου τύπου, που προκύπτουν από τις τεχνικές του ηλεκτρονικού εμπορίου (συστήματα Ηλεκτρονικής Ανταλλαγής Δεδομένων).
 - Τη φορολογική μεταχείριση των ΜΜΕ, στοιχείο που αφορά τη γενικότερη οικονομική πολιτική της κυβέρνησης. Η προσπάθεια εκσυγχρονισμού του φορολογικού συστήματος της χώρας αναμένεται να εξαλείψει πολλές από τις τριβές που μπορεί να υπάρχουν σήμερα στο χώρο της φορολόγησης. Η εφαρμογή της μηχανοργάνωσης των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, με τη βοήθεια της οποίας θα μπορούν να εφαρμόζονται οι καταλληλότεροι και πιο αποτελεσματικοί τρόποι προσδιορισμού του εισοδήματος, αποτελεί μέτρο προς αυτή τη κατεύθυνση.
- Όμως, εκτός από την ανάπτυξη θεσμών και υποδομών για την υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ, υπάρχει και ένας άλλος καθοριστικός παράγοντας επιτυχίας. Αυτός αφορά την ανάπτυξη των συστημάτων, των διαδικασιών και των δυνατοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των ΜΜΕ.
- Για πόσο ακόμα θα μπορούμε να διαθέτουμε τα προϊόντα μας χωρίς συστηματική επιλογή αγορών-στόχων, σχεδίων μάρκετινγκ, υπηρεσιών υποστήριξης (μετά την πώληση) των πελατών;
- Για πόσο ακόμα η πορεία των ΜΜΕ θα βασίζεται μόνο στο επιχειρηματικό ένστικτο του ιδιοκτήτη, και όχι στη συστηματική διαμόρφωση στελεχών που θα εφαρμόζουν σύγχρονες μεθόδους διοίκησης και ανάπτυξης;
- Για πόσο ακόμα θα μπορούμε να παρακολουθούμε από απόσταση τη χρήση νέων τεχνολογιών στην παραγωγή και στην εμπορία προϊόντων και μάλιστα σε μία χώρα όπως η δική μας, με περιορισμένη εσωτερική αγορά;
- Τα επιμελητήρια θα πρέπει να αναλάβουν πρωτοβουλία για την εισαγωγή νέων μεθόδων παραγωγής και εμπορίας από τις ΜΜΕ, που θα τους επιτρέψουν να είναι βιώσιμες και ανταγωνιστικές. Ήδη υπάρχουν προγράμματα υποστήριξης για τη βελτίωση της παραγωγικής διαδικασίας, τον εκσυγχρονισμό του παραγωγικού εξοπλισμού, τις διαδικασίες ανάπτυξης νέων προϊόντων, τη μείωση του κόστους παραγωγής, την εισαγωγή στρατηγικής σκέψης και πλάνων, τη διαμόρφωση πολιτικών μάρκετινγκ.

- Τα επιμελητήρια μπορούν να αναλάβουν ουσιαστικό ρόλο στην ενδυνάμωση των ΜΜΕ σε ανθρώπινους πόρους. Αυτό περιλαμβάνει τόσο τα στελέχη και τους εργαζόμενους των ΜΜΕ, όσο και τους ίδιους τους επιχειρηματίες. Σε κυβερνητικό επίπεδο, υπάρχουν πρωτοβουλίες για τη δημιουργία ειδικών προγραμμάτων σε αυτή την κατεύθυνση.
- Με δεδομένο το κόστος διεθνοποίησης των δραστηριοτήτων μεμονωμένων ΜΜΕ, τα επιμελητήρια καλούνται να υποστηρίξουν τις διαδικασίες εξωστρέφειας των ΜΜΕ, τόσο σε επίπεδο εξεύρεσης αγορών όσο και προμηθευτών. Η ανάπτυξη δικτύων και συνεργασιών είναι προϋπόθεση για την από κοινού προώθηση επώνυμων προϊόντων σε ξένες αγορές. Το επιτυχημένο παράδειγμα επιχειρήσεων ενδύματος, που από ανταγωνιστές έγιναν συνεργάτες για την είσοδο των προϊόντων τους σε σημαντικές αγορές, θα πρέπει να βρει μιμητές.
Θα ήθελα, όμως, στο σημείο αυτό να παρουσιάσω μερικά ειδικότερα στοιχεία που αφορούν τη στήριξη των επιχειρήσεων εμπορίου.

Μεγάλη προσπάθεια, στο πλαίσιο των κατευθύνσεων της Λευκής Βίβλου, γίνεται για την προώθηση των σχέσεων των ΜΜΕ στον τομέα του εμπορίου και της διανομής, κυρίως μέσα από το πρόγραμμα της Ε.Ε. «Μικρομεσαίες επιχειρήσεις, Τουρισμός και Εμπόριο», που βρίσκεται σε εξέλιξη.

Το Κοινοτικό Πρόγραμμα «Commerce 2000», με έναρξη το 1992, έχει στόχους την υποστήριξη (μέχρι 70%) υποδομών πληροφορικής και επικοινωνιών για τις επιχειρήσεις εμπορίου. Μέσα στο 1997, αναμένεται η τρίτη φάση του προγράμματος, στην οποία θα πρέπει να επιδιωχθεί ισχυρή συμμετοχή ελληνικών επιχειρήσεων.

Η τελική διαμόρφωση της πράσινης βίβλου για το εμπόριο θα περιλάβει ειδικά μέτρα για την ενίσχυση μικρομεσαίων εμπορικών επιχειρήσεων, όπως δίκτυα δικαιοχρησίας (franchise chains), ανάπτυξη δικτύων πληροφορικής για τη διεθνοποίηση των εμπορικών δραστηριοτήτων ΜΜΕ, κ.α.

Περιγράφοντας, σε γενικές γραμμές, το ευρύ πεδίο συνεργασίας που ανοίγεται ανάμεσα στην πολιτεία και τα επιμελητήρια, πιστεύω ότι έγινε σαφής η σημασία που δίνουμε στην αναβάθμιση του ρόλου των επιμελητηρίων. Όμως, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν τα επιμελητήρια στα αυξημένα τους καθήκοντα, θα πρέπει να διασφαλιστούν:

- Η ύπαρξη σύγχρονου θεσμικού και οργανωτικού πλαισίου λειτουργίας των επιμελητηρίων. Το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο θα συμπληρωθεί με τις απαραίτητες διατάξεις, που θα βοηθήσουν τα επιμελητήρια να ανταποκριθούν στο νέο τους ρόλο. Αυτή την περίοδο διεξάγεται διάλογος με εκπροσώπους της κυβέρνησης για οικονομικά, διοικητικά, και οργανωτικά θέματα των επιμελητηρίων. Το αποτέλεσμα αυτού του διαλόγου θα κατοχυρωθεί με τις απαραίτητες νομικές ρυθμίσεις.
- Η ρύθμιση όλων των εκκρεμών θεμάτων οικονομικής διαχείρισης που αφορούν στις σχέσεις των επιμελητηρίων με τα μέλη τους, και κυρίως με τις τριτοβάθμιες οργανώσεις τους. Η υπάρχουσα οικονομική αυτοτέλεια των επιμελητηρίων θα ενδυναμωθεί με τη θέσπιση κανόνων που θα

διασφαλίζουν και θα ενισχύουν τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα ως προς τη διαχείριση των πόρων τους.

- Η οργάνωση των επιμελητηρίων θα πρέπει να συμβαδίζει με τη νέα διοικητική διάρθρωση του κράτους. Η ενδυνάμωση του θεσμού της Περιφέρειας απαιτεί επιμελητήρια περιφερειακής εμβέλειας, τα οποία θα δρουν με φαντασία και δυναμισμό σε γεωγραφικό πλαίσιο ευρύτερο από εκείνο του νομού.

Είναι σίγουρο, ότι η αναβάθμιση του ρόλου που καλούνται να διαδραματίσουν τα Επιμελητήρια στο μέλλον δεν συνδέεται μόνο με κάποιες θεσμικές ρυθμίσεις.

Απαιτεί και τη στελέχωσή τους από τις πιο ικανές, πιο ζωντανές και δραστήριες δυνάμεις του χώρου των εμπορών και επαγγελματιοβιοτεχνών.

Απαιτεί και την ανάδειξη νέων δυνάμεων, με όραμα και έμπνευση, με νέες ιδέες και ενεργητικότητα.

Σύντομα, πραγματοποιούνται εκλογές για την ανάδειξη νέων Διοικητικών Συμβουλίων στα Επιμελητήρια όλης της χώρας. Πρόκειται αναμφίβολα για κορυφαία στιγμή.

Οι δυνάμεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. οφείλουν επομένως, να τις αντιμετωπίσουν ως ευκαιρία:

- επεξεργασίας νέων προτάσεων για την ανάπτυξη, τις αναγκαίες δράσεις των Επιμελητηρίων σε κάθε περιοχή και τον ρόλο των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.
- δημιουργίας ευρύτατων συσπειρώσεων δυνάμεων της δυναμικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, που αναζητούν νέους δρόμους δημιουργίας μέσα από καινοτόμες δράσεις και συλλογική προσπάθεια.
- ανάδειξης νέων, ικανών προσώπων, που θα μπορούν να εκφράσουν τη δυναμική της νέας πορείας που θέλουμε να χαράξουμε.

Αγαπητοί φίλοι και φίλες,

Ζούμε σε μια εποχή που απαιτεί συνεχή εγρήγορση, σωστή αντίληψη των εξελίξεων, γρήγορη αντίδραση, υπεύθυνες επιλογές. Ο καθένας στο πόστο του και όλοι μαζί μπορούμε να παίξουμε ουσιαστικό ρόλο στα πολλά μικρά ή μεγάλα θέματα που χειριζόμαστε. Πρέπει να δουλέψουμε δημιουργικά. Να οικοδομούμε καθημερινά την πραγματικότητα που θέλουμε. Αλλάξαμε ουσιαστικά την εικόνα της χώρας, δημιουργώντας μια νέα εικόνα, που ανταποκρίνεται στις επιδιώξεις μας. Αυτό το πολύ θετικό αποτέλεσμα πρέπει όχι μόνο να διατηρηθεί, αλλά και να επεκταθεί. Εμείς οι ίδιοι θα καρπωθούμε τα οφέλη. Και το κόμμα μας, θα έχει επιτελέσει την ιστορική λειτουργία του για τον εκσυγχρονισμό της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.